

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Fetcu Andrian în numele inculpatului Atamaniuc Aurel, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Atamaniuc Aurel Nicolae, născut la 27 iunie 1978, originar și domiciliat or. Ungheni str. Boico 14 ap.5

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 17.10.2014-19.02.2015
2. instanța de apel: 11.03.2015-22.04.2015
3. instanța de recurs: 15.06.2015 - 16.09.2015

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 19 februarie 2015, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Atamaniuc Aurel Nicolae, a fost condamnat în baza art. 264 alin. (6) Cod penal, la 6 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

A fost încasat de la Atamaniuc Aurel în beneficiul IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie cheltuieli judiciare în sumă de 5.418, 68 lei.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Atamaniuc A. la data de 29 septembrie 2014, în jurul orei 19.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, fapt confirmat prin rezultatele testului alcoolsopic la care a fost supus, potrivit cărora concentrația de alcool în aerul expirat constituia 1,20 mg/l, conducând cu viteză sporită automobilul de model „Opel Zamfira” cu n/î UN BG 352, în timpul deplasării pe str. Națională din or. Ungheni în apropierea stației de alimentare cu petrol „Garma Grup” nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport și a ieșit pe contrasens. În condițiile menționate automobilul condus de Atamaniuc A. violent s-a izbit într-un alt automobil de model „VAZ 2107” cu n/î UN AB 017, ce se deplasa în întâmpinare, condus regulamentar de către Crețu Ion. Drept urmare, în urma impactului, pasagerii aflați în automobilul de model „VAZ 2107” cu n/î UN AB 017, Budac Mihail a. n. 1961 și Țurcanu Jan a. n. 1949 s-au ales cu vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în rezultatul cărora aceștia au decedat.

La rîndul său, conducătorul automobilului de model „VAZ 2107” Crețu I. s-a ales și el, în urma aceluiași accident cu vătămări corporale medii, cu dereglarea sănătății de lungă durată. În așa mod prin acțiunile sale Atamaniuc A. a încălcat prevederile pct. 14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere care prevede că conducătorului de vehicul îi este interzis: a) să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere și prevederile pct. 42 alin. (3) din același Regulament care prevede că pe drumurile cu circulație dublu sens care au cel puțin două benzi într-o direcție este interzisă intrarea pe partea carosabilului destinată circulației în sens opus.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Atamaniuc A. a fost calificată *de drept* în baza art. 264 alin. (6) Cod penal și anume – *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul a două persoane, săvârșită în stare de ebrietate.*

3. Împotriva sentinței au declarat apel:

3.1 Succesorul părții vătămate Budac Mihail - Chiriac Valeriu, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea pedepsei penale și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- inculpatul pe parcursul urmăririi penale și inițial în instanța de judecată nu a recunoscut vina, încercând să se declare incapabil și doar după ce a făcut cunoștință cu concluzia raportului de expertiză psihiatrică legală, a recunoscut vina;

- inculpatul nu a contribuit cu nimic la repararea benevolă a pagubei pricinuite și înlăturarea daunei cauzate și nu a informat asiguratorul despre producerea accidentului pentru a stabili valoarea pagubelor materiale cauzate părții vătămate prin accident, nu a solicitat organului de urmărire penală atragerea în calitate de parte civilmente responsabilă „Asterra Grup” S.A.;

- în ședința de judecată au fost respinse demersurile privind atragerea în calitate de parte civilmente responsabilă „Asterra Grup” S.A. și acordarea termenului pentru stabilirea pagubei materiale și înaintarea acțiunii civile, fiind încălcat principiul asigurării accesului liber la justiție și garantarea dreptului la apărare în egală măsură atât a inculpatului cât și a părții vătămate;

- prima instanță s-a expus că inculpatul are la întreținere doi copii minori, însă în fișa de buletin copiii nu sunt înregistrați, iar inculpatul în ședința de judecată a declarat că are la întreținere un copil minor și este căsătorit fără a anexa adeverința de căsătorie și certificatele de naștere a copiilor;

- nu corespunde probelor cauzei concluzia că, inculpatul se află la evidența medicului psihiatru stare incompatibilă, cu deținerea permisului de conducere, deoarece potrivit raportului de expertiză psihiatrică legală staționară inculpatul este responsabil.

3.2 Succesorul legal al părții vătămate Țurcanu Ion - Țurcanu Elizaveta prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea pedepsei penale și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră. În motivarea apelului a invocat aceleași motive pe care le-a invocat în apel succesorul legal al părții vătămate Chiriac V.

3.3 Avocatul Fetcu A., în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- pedeapsa stabilită inculpatului este una prea gravă, reieșind din situația actuală în care se află inculpatul, care a început ispășirea pedepsei și conștientizează consecințele faptei sale, gravitatea acesteia și se căiește sincer, fiind predispus întru recuperarea daunei morale și materiale suportate de succesorii victimelor. Inculpatul de la început a fost predispus de a discuta cu succesorii victimelor, de a-și cere iertare și de a întreprinde toate măsurile pentru a le ameliora situația, ceea ce fizic era în imposibilitate deoarece din seara comiterii infracțiunii acesta a fost reținut și ulterior arestat preventiv;

- aflarea inculpatului în arest a dus la reeducarea acestuia și la realizarea scopului pedepsei penale, însă executarea pedepsei stabilite inculpatului ar constitui distrugerea morală a acestuia;

- inculpatul nu are antecedente penale, are o vîrstă tînă, se caracterizează pozitiv, se căiește sincer de cele comise, infracțiunea imputată este una din imprudență, încă din faza incipientă a urmăririi penale și-a recunoscut pe deplin vina și a optat pentru examinarea cauzei într-o procedură restrînsă, a conlucrat cu organul de urmărire penală și instanța de judecată și a contribuit la examinarea cauzei în termeni rezonabili.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 aprilie 2015, a fost respins apelul avocatului Fetcu A., ca nefondat și menținută sentința.

Conform art. 407 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală s-a admis retragerea apelurilor de către succesorii părților vătămate fiind încetate procedurile de apel pe marginea acestora.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a conchis săvârșirea infracțiunii imputate de către inculpat, reieșind din totalitatea probelor acumulate la prezenta cauză, ce au fost apreciate cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

La capitolul stabilirii pedepsei, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a aplicat prevederile art. 61, 75 Cod penal și în special art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, care determină scopul pedepsei penale, criteriile generale de individualizare a ei, precum și dreptul garantat al inculpatului de a beneficia de reducerea pedepsei penale în cazul acceptării examinării cauzei pe baza probelor administrate la faza urmăririi penale.

Instanța de apel a constatat că scopul pedepsei penale este cel de restabilire a echității sociale și corectarea celui vinovat, întru prevenirea comiterii de către el pe viitor a altor fapte penale, iar criteriile generale de individualizare a ei, în cazul dat fiind: recunoașterea vinovăției, căința sinceră, caracteristica pozitivă de la locul de trai, precum și prezența la întreținere a doi copii minori.

Instanța de apel a menționat că, inculpatul a recuperat integral dauna materială cauzată prin infracțiune, succesorii părților vătămate nu au pretenții față de acesta și au expus acordul referitor la numirea inculpatului a unei pedepse neprivative de libertate, prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Însă, instanța de apel a ținut cont de gravitatea faptei comise și urmările prejudiciabile survenite, prin care atât societatea, cât și cele două familii și-au pierdut doi membri activi ai societății, precum și de circumstanțele producerii impactului rutier ca rezultat al întrebuițării băuturilor alcoolice, care deși nu constituie o circumstanță agravantă a cauzei, constituind elementul învinuirii aduse, totuși a influențat comportamentul manifestat de inculpat, ducând la producerea impactului rutier, cu urmările fatale survenite.

În viziunea instanței de apel, fapta comisă de inculpat, prezintă un pericol sporit pentru societate și în special pentru participanții la trafic, el nefiind la prima abatere de la lege, chiar dacă antecedentul penal este stins, ceea ce denotă faptul, că pedeapsa neprivativă de libertate anterior executată de el nu și-a atins scopul corectării și prevenirii comiterii de noi infracțiuni.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Fetcu Andrian în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care s-ar ameliora pedeapsa penală în privința inculpatului.

În motivarea recursului ordinar, autorul invocă argumente similare cu cele indicate în apelul declarat în numele inculpatului, suplimentar menționând că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că succesorii părților vătămate l-au iertat, retrăgându-și apelurile sale și nu au față de Atamaniuc A. careva pretenții de ordin material sau moral, fapt ce ar trebui să diminueze pedeapsa aplicată inculpatului.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul Suvac N. a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând de a respinge prezentul recurs ca inadmisibil, deoarece criticile formulate de recurent prin care susține că instanțele inferioare, la stabilirea pedepsei, au ignorat unele prevederi legale, sunt nefondate. Circumstanțele stabilite denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate și au aplicat inculpatului o pedeapsă conform prevederilor legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva

hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Avocatul în recursul său nu a făcut trimitere la un careva temei concret prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, însă din textul recursului se constată că acesta semnalează temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce prevede că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Totodată, instanța de recurs atestă că apărătorul inculpatului nu contestă starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor acestuia, din care considerente Colegiul nu se va expune referitor la aceste aspecte, dar critică hotărârea dată în partea pedepsei menținute de instanța de apel și anume consideră că prezența unui șir de circumstanțe atenuante, permite aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal sau diminuarea pedepsei stabilite.

Colegiul, consideră că temeiul pentru recurs semnalat de recurent nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia.

Prin urmare, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Conform principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, în coraport cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luînd în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținîndu-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de recurs reține că inculpatul a fost condamnat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (6) Cod penal, iar cauza fost examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal menționează că sancțiunea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (6) Cod penal prevede pedeapsă cu închisoare de la 7 la 12 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, iar conform art. 16 alin. (4) Cod penal, necătînd la faptul că este o infracțiune săvârșită din imprudență, aceasta se clasifică ca infracțiune gravă.

Colegiul notează că, instanțele de judecată trebuie să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

În prezenta cauză penală au fost stabilite ca circumstanțe atenuante – recunoașterea vinei, căința sinceră, caracteristica pozitivă a inculpatului, prezența la întreținere a doi copii minori, precum și recuperarea integrală a daunei materiale cauzate prin infracțiune și lipsa pretențiilor din partea succesorilor părților vătămate, iar circumstanțe agravante, nu au fost stabilite.

Însă, Colegiul consideră, că instanța de apel întemeiat a conchis că aceste împrejurări în cauza dată nu sînt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, deoarece inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, fiind comisă prin varianta agravată a acesteia, ce s-a soldat cu urmări grave, în urma cărora a decedat două persoane. Circumstanțele producerii impactului rutier ca rezultat al întrebuițării băuturilor alcoolice de către inculpat, care deși nu constituie o circumstanță agravantă a cauzei, totuși a influențat comportamentul manifestat de inculpat, ducând la producerea impactului rutier, cu urmările fatale survenite. Astfel, în viziunea instanței de recurs, fapta comisă de inculpat, prezintă un pericol sporit pentru societate și în special pentru participanții la trafic, el nefiind la prima abatere de lege, chiar dacă antecedentul penal este stins, ceea ce denotă faptul, că pedeapsa neprivativă de libertate anterior executată de el nu și-a atins scopul corectării și prevenirii comiterii de noi infracțiuni.

Referitor la argumentul recurentului, precum că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că succesorii părților vătămate nu au față de inculpat careva pretenții de ordin material sau moral și l-au iertat retrăgîndu-și apelurile declarate, Colegiul penal îl consideră insuficient în prezența speță de a răsturna soluția instanței de apel și consideră întemeiate concluziile acestei instanțe în ce privește argumentul vizat. La fel, instanța de recurs conchide că instanțele de fond la aplicarea pedepsei inculpatului nu s-au bazat doar pe poziția reprezentanților victimelor, dar au argumentat prin gravitatea infracțiunii comise de către inculpat și urmările prejudiciabile survenite.

Totodată, Colegiul penal specifică că potrivit alin. (1) art. 90 Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai decît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.* Așa dar, din conținutul normei enunțate, rezultă că instanța de judecată poate dispune suspendare condiționată a executării pedepsei, în caz că va considera necesar, adică din sensul acestei norme această prevedere poartă un caracter facultativ și nu unul imperativ.

Argumentul recurentului precum că în privința inculpatului, fiind prezente mai multe circumstanțe atenuante, iar circumstanțe agravante nefiind stabilite, urmează

a fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal sau diminuarea pedepsei stabilite, Colegiul îl consideră nefondat, deoarece instanțele de fond just au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite care se clasifică ca gravă și care reprezintă un grad sporit de pericol pentru societate, fiind comisă prin varianta agravată a acesteia - starea de ebrietate avansată, ce s-a soldat cu decesul a două persoane. Având în vedere toate împrejurările cauzei, instanța de recurs consideră, că pedeapsa de 6 ani închisoare, stabilită în sarcina inculpatului, cu reducere a 1/3 din limitele de pedeapsă prevăzute de lege, în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și modalitatea de executare a acesteia, a fost individualizată corect și în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Astfel, Colegiul statuează că, pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Fetcu A. în numele inculpatului Atamaniuc A., ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Fetcu Andrian în numele inculpatului Atamaniuc Aurel, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Atamaniuc Aurel Nicolae**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 07 octombrie 2015.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie